

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกร ตลอดจนเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกและผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกท้อ มีการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากประชากรทั้งสิ้น 128 ราย ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 การตัดสินใจในการจะขยายและไม่ขยายพื้นที่เพาะปลูกท้อของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูก

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

1.1 เพศของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกและเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดเป็นเพศชาย(ตารางที่1)

ตารางที่ 1 เพศของเกษตรกร

เพศ	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	44	100.0	84	100.0
หญิง	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.2 อายุของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 43.2 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมาร้อยละ 29.5 มีอายุมากกว่า 50 ปี (มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี) และร้อยละ 27.3 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี (มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี) ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 36.9 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมาร้อยละ 34.5 มีอายุมากกว่า 50 ปี (มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี) และร้อยละ 28.6 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
30 – 39	7	15.9	14	16.7
40 – 49	14	31.8	29	34.5
50 – 59	22	50	32	38.1
60 ขึ้นไป	1	2.3	9	10.7
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก อายุเฉลี่ย 47.77 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.60
อายุต่ำสุด 30 ปี อายุสูงสุด 60 ปี

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก อายุเฉลี่ย 47.78 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.52
อายุต่ำสุด 35 ปี อายุสูงสุด 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 31.8 ไม่ได้รับการศึกษาและมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนเท่ากัน รองลงมาร้อยละ 22.7 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และร้อยละ 13.6 มีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 39.6 ไม่ได้รับการศึกษา รองลงมาร้อยละ 29.8 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 22.6 มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และร้อยละ 10.7 มีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	14	31.8	31	36.9
ประถมศึกษา	14	31.8	25	29.8
มัธยมศึกษา	10	22.7	19	22.6
สูงกว่ามัธยมศึกษา	6	13.6	9	10.7
รวม	44	100.0	84	100.0

1.4 ประสิทธิภาพการปลูกท้อของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 56.8 มีประสิทธิภาพการปลูกท้อระหว่าง 6-10 ปี รองลงมาร้อยละ 19.5 มีประสิทธิภาพการปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และร้อยละ 13.6 มีประสิทธิภาพการปลูกท้อมากกว่า 10 ปี ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 64.3 มีประสิทธิภาพการปลูกท้อระหว่าง 6-10 ปี รองลงมาร้อยละ 20.2 ประสิทธิภาพการปลูกท้อมากกว่า 10 ปี และร้อยละ 15.5 มีประสิทธิภาพการปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพการปลูกท้อของเกษตรกร

ประสิทธิภาพการปลูกท้อ (ปี)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	13	29.5	13	15.5
6-10	25	56.8	54	64.3
มากกว่า 10	6	13.6	17	20.2
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก ประสิทธิภาพเฉลี่ย 8.82 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.14
ประสิทธิภาพต่ำสุด 4 ปี ประสิทธิภาพสูงสุด 15 ปี

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก ประสิทธิภาพเฉลี่ย 9.49 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.89
ประสิทธิภาพต่ำสุด 5 ปี ประสิทธิภาพสูงสุด 16 ปี

1.5 พื้นที่ปลูกท้อในปีที่ผ่านมา

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 40.9 มีพื้นที่ปลูกท้อมากกว่า 4 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 31.8 มีพื้นที่ปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ไร่ และร้อยละ 27.3 มีพื้นที่ปลูกท้อระหว่าง 3-4 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 46.4 มีพื้นที่ปลูกท้อระหว่าง 3-4 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 31.0 มีพื้นที่ปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ไร่ และร้อยละ 22.6 มีพื้นที่ปลูกท้อมากกว่า 4 ไร่ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 พื้นที่ปลูกท้อในปีที่ผ่านมาของเกษตรกร

พื้นที่ปลูกท้อในปีที่ผ่านมา (ไร่)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	14	31.8	26	31.0
3-4	12	27.3	39	46.4
มากกว่า 4	18	40.9	19	22.6
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก พื้นที่ปลูกท้อเฉลี่ย 4.07 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.26
พื้นที่ปลูกท้อต่ำสุด 2 ไร่ พื้นที่ปลูกท้อสูงสุด 10 ไร่

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก พื้นที่ปลูกท้อเฉลี่ย 3.30 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.73
พื้นที่ปลูกท้อต่ำสุด 1 ไร่ พื้นที่ปลูกท้อสูงสุด 10 ไร่

1.6 ลักษณะพื้นที่ปลูกท้อในปีที่ผ่านมา

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.5 มีพื้นที่ลาดเทไม่เกิน 30% และร้อยละ 4.5 มีพื้นที่ลาดเทเกิน 30% ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 94.0 มีพื้นที่ลาดเทไม่เกิน 30% และร้อยละ 6.0 มีพื้นที่ลาดเทเกิน 30% (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ลักษณะพื้นที่ปลูกท้อในปีที่ผ่านมาของเกษตรกร

ลักษณะพื้นที่ปลูกท้อในปี ที่ผ่านมา	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลาดเทไม่เกิน 30%	42	95.5	79	94.0
ลาดเทเกิน 30%	2	4.5	5	6.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.7 ขนาดพื้นที่ถือครองที่ดิน

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 63.6 มีพื้นที่ถือครองที่ดินระหว่าง 5 – 10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 27.3 มีพื้นที่ถือครองที่ดินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ และร้อยละ 9.1 มีพื้นที่ถือครองที่ดินมากกว่า 10 ไร่ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 82.1 มีพื้นที่ถือครองที่ดินระหว่าง 5 – 10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 13.1 มีพื้นที่ถือครองที่ดินมากกว่า 10 ไร่ และร้อยละ 4.8 มีพื้นที่ถือครองที่ดินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ขนาดพื้นที่ถือครองที่ดินในครัวเรือนของเกษตรกร

ขนาดพื้นที่ถือครอง (ไร่)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	12	27.3	4	4.8
5 – 10	28	63.6	69	82.1
มากกว่า 10	4	9.1	11	13.1
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 8.16 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.56
พื้นที่ถือครองต่ำสุด 4 ไร่ พื้นที่ถือครองสูงสุด 20 ไร่

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 9.20 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.01
พื้นที่ถือครองต่ำสุด 5 ไร่ พื้นที่ถือครองสูงสุด 18 ไร่

1.8 พืชหลักของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 54.5 ปลูกเบญจมาศ รองลงมาร้อยละ 34.1 ปลูกท้อ และร้อยละ 4.5 มีการปลูกผักและเบญจมาศ และการปลูกผักและพลับมีจำนวนเท่ากัน ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 83.3 ปลูกเบญจมาศ รองลงมาร้อยละ 7.1 ปลูกท้อ และร้อยละ 4.8 มีการปลูกผักและเบญจมาศ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พีชหลักของเกษตรกร

พีชหลักของเกษตรกร	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ท้อ	15	34.1	6	7.1
เบญจมาศ	24	54.5	70	83.3
ผัก	1	2.3	2	2.4
พลับ	0	0.0	2	2.4
ผักและเบญจมาศ	2	4.5	4	4.8
ผักและพลับ	2	4.5	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.9 สมาชิกในครัวเรือน

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 72.7 มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 5-10 คน รองลงมาร้อยละ 20.5 มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 คน และร้อยละ 6.8 มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 10 คน ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 มีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 5-10 คน รองลงมาร้อยละ 15.5 มีสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 10 คน และร้อยละ 9.5 มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 คน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 สมาชิกในครัวเรือน

สมาชิกในครัวเรือน (คน)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5	9	20.5	8	9.5
5 – 10	32	72.7	63	75.0
มากกว่า 10	3	6.8	13	15.5
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก สมาชิกเฉลี่ย 7.09 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.44

สมาชิกต่ำสุด 4 คน สมาชิกสูงสุด 15 คน

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก สมาชิกเฉลี่ย 8.54 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.89

สมาชิกต่ำสุด 5 คน สมาชิกสูงสุด 16 คน

1.10 แรงงานในครัวเรือน

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 4 คน รองลงมาร้อยละ 34.1 มีแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน และร้อยละ 15.9 มีแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 4 คน รองลงมาร้อยละ 29.8 มีแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน และร้อยละ 3.6 มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แรงงานในครัวเรือน

แรงงานในครัวเรือน (คน)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-3	14	31.8	16	19
4-6	25	56.8	44	52.3
7-9	3	6.8	10	12
10-12	2	4.6	14	16.7
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก แรงงานเฉลี่ย 4.59 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.99
แรงงานต่ำสุด 2 คน แรงงานสูงสุด 10 คน

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก แรงงานเฉลี่ย 6.00 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.63
แรงงานต่ำสุด 2 คน แรงงานสูงสุด 12 คน

1.11 แรงงานในสวนท้อ

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 4 คน รองลงมาร้อยละ 36.4 มีแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน และร้อยละ 13.6 มีแรงงานในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 4 คน รองลงมาร้อยละ 29.8 มีแรงงานในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน และร้อยละ 6.0 มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 คน (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แรงงานในสวนท้อ

แรงงานในสวนท้อ (คน)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 – 3	12	27.3	16	19
4 – 6	26	59.1	44	52.3
7 – 9	4	9.1	10	12
10 – 12	2	4.5	14	16.7
รวม	44	100.0	84	100.0
เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก	แรงงานเฉลี่ย 4.60 คน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.78	
	แรงงานต่ำสุด 2 คน		แรงงานสูงสุด 10 คน	
เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	แรงงานเฉลี่ย 5.95 คน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.66	
	แรงงานต่ำสุด 2 คน		แรงงานสูงสุด 12 คน	

1.12 รายได้ภาคการเกษตร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 59.1 มีรายได้ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 34.1 มีรายได้ภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท และร้อยละ 6.8 มีรายได้ภาคการเกษตรมากกว่า 100,000 บาท ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 70.2 มีรายได้ภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท และร้อยละ 29.8 มีรายได้ภาคการเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 รายได้ภาคการเกษตรของเกษตรกร

รายได้ภาคการเกษตร (บาท)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	26	59.1	25	29.8
50,001-100,000	15	34.1	59	70.2
มากกว่า 100,000	3	6.8	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก	รายได้เฉลี่ย 57,000.00 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 24,620.85
	รายได้ต่ำสุด 30,000 บาท	รายได้สูงสุด 160,000 บาท
เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	รายได้เฉลี่ย 62,285.71 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,291.52

รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท รายได้สูงสุด 86,000 บาท

1.13 รายได้จากการปลูกท้อ

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 63.6 มีรายได้จากการปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.0 มีรายได้จากการปลูกท้อระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท และร้อยละ 11.4 มีรายได้จากการปลูกท้อมากกว่า 40,000 บาท ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 84.5 มีรายได้จากการปลูกท้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 11.9 มีรายได้จากการปลูกท้อระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท และร้อยละ 3.6 มีรายได้จากการปลูกท้อมากกว่า 40,000 บาท (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 รายได้จากการปลูกท้อของเกษตรกร

รายได้จากการปลูกท้อ (บาท)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	28	63.6	71	84.5
20,001-40,000	11	25.0	10	11.9
มากกว่า 40,000	5	11.4	3	3.6
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 24,272.73 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16,348.48
 รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท รายได้สูงสุด 80,000 บาท

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 16,630.95 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10,440.63
 รายได้ต่ำสุด 4,000 บาท รายได้สูงสุด 60,000 บาท

1.14 รายได้จากการเกษตรอื่นๆ

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 47.7 มีรายได้เกษตรอื่นๆ ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท รองลงมาร้อยละ 29.6 มีรายได้เกษตรอื่นๆ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท และร้อยละ 22.7 มีรายได้เกษตรอื่นๆ มากกว่า 40,000 บาท ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.8 มีรายได้เกษตรอื่นๆ มากกว่า 40,000 บาท รองลงมาร้อยละ 32.1 มีรายได้เกษตรอื่นๆ ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท และร้อยละ 7.1 มีรายได้เกษตรอื่นๆ มากกว่า 40,000 บาท (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 รายได้จากการเกษตรอื่นๆ ของเกษตรกร

รายได้เกษตรอื่นๆ (บาท)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	13	29.6	6	7.1
20,001-40,000	21	47.7	27	32.1
มากกว่า 40,000	10	22.7	51	60.8
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 33,488.37 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17,416.98
รายได้ต่ำสุด 5,000 บาท รายได้สูงสุด 90,000 บาท

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 45,940.48 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13,244.10
รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท รายได้สูงสุด 76,000 บาท

หมายเหตุ รายได้จากการเกษตรอื่นๆ ได้แก่ เบญจมาศ ผัก พลับ

1.15 รายได้นอกภาคเกษตร

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 20.5 มีรายได้นอกภาคเกษตร ระหว่าง 50,000 –100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 9.1 มีรายได้นอกภาคเกษตรมากกว่า 100,000 บาท และร้อยละ 6.8 มีรายได้นอกภาคเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 16.7 มีรายได้นอกภาคเกษตร ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 9.5 มีรายได้นอกภาคเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท และร้อยละ 1.2 มีรายได้นอกภาคเกษตรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 รายได้นอกภาคเกษตรของเกษตรกร

รายได้นอกภาคเกษตร (บาท)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตร	28	63.6	61	72.6
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	3	6.8	8	9.5
50,001-100,000	9	20.5	14	16.7
มากกว่า 100,000	4	9.1	1	1.2
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 79,500.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 39,889.85
รายได้ต่ำสุด 36,000 บาท รายได้สูงสุด 180,000 บาท

เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก รายได้เฉลี่ย 60,521.74 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16,373.12
รายได้ต่ำสุด 36,000 บาท รายได้สูงสุด 120,000 บาท

1.16 ราคาซื้อในปีที่ผ่านมา

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกร้อยละ 50.0 มีราคาซื้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 65 บาทต่อกิโลกรัม และมากกว่า 65 บาทต่อกิโลกรัมมีจำนวนเท่ากัน ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 60.7 มีราคาซื้อมากกว่า 65 บาทต่อกิโลกรัม และร้อยละ 39.3 มีราคาซื้อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 65 บาทต่อกิโลกรัม (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ราคาซื้อในปีที่ผ่านมา

ราคาซื้อในปีที่ผ่านมา (บาทต่อกิโลกรัม)	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 65	22	50.0	33	39.3
มากกว่า 65	22	50.0	51	60.7
รวม	44	100.0	84	100.0

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก	ราคาเฉลี่ย 67.73 บาท/กิโลกรัม	S.D. เท่ากับ 4.24
	ราคาต่ำสุด 60 บาท/กิโลกรัม	ราคาสูงสุด 75 บาท/กิโลกรัม
เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	ราคาเฉลี่ย 68.93 บาท/กิโลกรัม	S.D. เท่ากับ 4.53
	ราคาต่ำสุด 60 บาท/กิโลกรัม	ราคาสูงสุด 75 บาท/กิโลกรัม

หมายเหตุ ราคาต่ำสุด 60 บาท และราคาสูงสุด 75 บาท เป็นราคาประกันของโครงการหลวง

1.17 การติดต่อสื่อสาร

1.17.1 การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ โครงการหลวงและศูนย์วิจัยเกษตร

หลวง

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกและเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดมีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ของโครงการหลวงและศูนย์วิจัยเกษตรหลวง (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ของเกษตรกร

การติดต่อสื่อสารกับ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	44	100.0	84	100.0
ไม่เคย	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.17.2 การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ และเพื่อนบ้าน ในด้านปัญหาการปลูกท้อ
เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกและเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดมีการ
ติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ และเพื่อนบ้านในการด้านปัญหาการปลูกท้อ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การติดต่อสื่อสารในด้านปัญหาการปลูกท้อ

การติดต่อสื่อสารในด้าน ปัญหาการปลูกท้อ	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	44	100.0	84	100.0
ไม่เคย	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาด

1.18.1 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากเพื่อนบ้าน

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกและเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดไม่ได้รับ
ข่าวสารจากเพื่อนบ้าน (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากเพื่อนบ้านของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจาก เพื่อนบ้าน	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	44	100.0	84	100.0
นานๆ ครั้ง	0	0.0	0	0.0
เดือนละครั้ง	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18.2 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากผู้ใหญ่บ้าน

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.5 ไม่ได้รับข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน และมีเพียงร้อยละ 4.5 ที่ได้รับข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้านนานๆ ครั้ง ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดไม่เคยได้รับข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากผู้ใหญ่บ้านของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจาก ผู้ใหญ่บ้าน	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	42	95.5	84	100.0
นานๆ ครั้ง	2	4.5	0	0.0
เดือนละครั้ง	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18.3 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกทั้งหมดไม่เคยได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้านร้อยละ 94.0 และมีเพียงร้อยละ 6.0 ที่ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้ง จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	44	100.0	79	94.0
นานๆ ครั้ง	0	0.0	5	6.0
เดือนละครั้ง	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18.4 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากวิทยุ

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.5 ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้งจากวิทยุ และร้อยละ 4.5 ได้รับข่าวสารเดือนละครั้งจากวิทยุ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารจากวิทยุนานๆ ครั้ง ร้อยละ 97.6 และมีเพียงร้อยละ 1.2 ที่ได้รับข่าวสารเดือนละครั้งจากวิทยุ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากวิทยุของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจาก วิทยุ	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	0	0.0	1	1.2
นานๆ ครั้ง	42	95.5	82	97.6
เดือนละครั้ง	2	4.5	1	1.2
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18.5 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากโทรทัศน์

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.5 ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้งจากโทรทัศน์ และร้อยละ 4.5 ได้รับข่าวสารเดือนละครั้งจากโทรทัศน์ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ได้ไม่เคยได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 97.6 และมีเพียงร้อยละ 2.4 ที่ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้ง จากโทรทัศน์ (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากโทรทัศน์ของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจาก โทรทัศน์	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	0	0.0	82	97.6
นานๆ ครั้ง	42	95.5	2	2.4
เดือนละครั้ง	2	4.5	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.18.6 การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการผลิต และการตลาดจากหนังสือพิมพ์

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 77.3 ไม่เคยได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และร้อยละ 22.7 ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้งจากหนังสือพิมพ์ ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ได้ไม่เคยได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 78.6 และมีเพียงร้อยละ 21.4 ที่ได้รับข่าวสารนานๆ ครั้ง จากหนังสือพิมพ์ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การได้รับข่าวสารทางด้านเกษตรจากหนังสือพิมพ์ของเกษตรกร

การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	34	77.3	66	78.6
นานๆ ครั้ง	10	22.7	18	21.4
เดือนละครั้ง	0	0.0	0	0.0
รวม	44	100.0	84	100.0

1.19 ตำแหน่งทางสังคม

เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.5 มีตำแหน่งเป็นเจ้าของหน้าที่โครงการหลวงขุนวาง และร้อยละ 4.5 มีตำแหน่งเป็นพนักงานโครงการหลวงขุนวาง ส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ร้อยละ 95.2 มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่โครงการหลวงขุนวาง และมีเพียงร้อยละ 4.8 มีตำแหน่งเป็นพนักงานโครงการหลวงขุนวาง (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การมีตำแหน่งในองค์กรของเกษตรกร

ตำแหน่งในองค์กร	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีตำแหน่งในองค์กร	31	70.4	59	70.2
พนักงานในโครงการหลวงขุนวาง	5	11.4	9	10.7
เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง)	0	0.0	2	2.4
พนักงานในศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง)	5	11.4	7	8.3
ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มต่างๆ	0	0.0	3	3.6
กรรมการกลุ่มเกษตรกร	3	6.8	4	4.8

ตอนที่ 2 การตัดสินใจในการขยายพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูกมีระดับการตัดสินใจที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.72) โดยแยกเป็นประเด็นจะเห็นได้ว่าเหตุผลด้านความยุ่งยากในการดูแลรักษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75) และด้านต้นทุนการผลิต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52) เป็นเหตุผลที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจในระดับมากในการขยายพื้นที่ปลูกในส่วนเกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูกมีระดับการตัดสินใจที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96) โดยแยกเป็นประเด็นจะเห็นได้ว่าเหตุผลด้านความพอเพียงของเงินทุนที่มีอยู่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49) และด้านความยุ่งยากในการดูแลรักษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82) เป็นเหตุผลที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจในระดับมากที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูก

(ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 เหตุผลในการตัดสินใจในความต้องการจะขยายพื้นที่ปลูกท้อ

เหตุผล	เกษตรกรที่จะขยายพื้นที่ปลูก					เกษตรกรที่จะไม่ขยายพื้นที่ปลูก				
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ผล
	จน. (ร้อยละ)	จน. (ร้อยละ)	จน. (ร้อยละ)			จน. (ร้อยละ)	จน. (ร้อยละ)	จน. (ร้อยละ)		
1.ความพอเพียงของ ขนาดพื้นที่ถือครอง	9 (20.5)	9 (20.5)	26 (59.1)	1.61	ปาน กลาง	5 (13.1)	16 (19.0)	57 (67.9)	1.46	น้อย
2.ความพอเพียงของเงิน ลงทุนที่มีอยู่	1 (2.3)	19 (43.2)	24 (54.5)	1.48	น้อย	42 (50.0)	41 (48.8)	1 (1.2)	2.49	มาก
3.ความรู้เกี่ยวกับการ ปลูกท้อ	0 (0.0)	29 (65.9)	15 (34.1)	1.66	น้อย	28 (33.3)	56 (66.7)	0 (0.0)	2.33	ปาน กลาง
4.ประสบการณ์ในการ ปลูกท้อ	1 (2.3)	34 (77.3)	9 (20.5)	1.82	ปาน กลาง	21 (25.0)	56 (66.7)	7 (8.3)	2.17	ปาน กลาง
5.เจ้าหน้าที่สนับสนุน	12 (27.3)	27 (61.4)	12 (27.3)	1.84	ปาน กลาง	22 (26.2)	58 (69.0)	4 (4.8)	2.21	ปาน กลาง
6.รายได้จากท้อ	0 (0.0)	3 (6.8)	41 (93.2)	1.07	น้อย	0 (0.0)	17 (20.2)	67 (79.8)	1.20	น้อย
7.ราคาท้อ	2 (4.5)	21 (47.7)	21 (47.7)	1.57	น้อย	11 (13.1)	48 (57.1)	25 (29.8)	1.83	ปาน กลาง
8.มีแหล่งสินเชื่อ	0 (0.0)	11 (25.0)	33 (75.0)	1.25	น้อย	1 (1.2)	47 (56.0)	36 (42.9)	1.58	น้อย
9.แรงงานในครัวเรือน	0 (0.0)	12 (27.3)	32 (72.7)	1.27	น้อย	0 (0.0)	40 (47.6)	44 (52.4)	1.48	น้อย
10.มีตลาดที่รองรับ	2 (4.5)	27 (61.4)	15 (34.1)	1.70	ปาน กลาง	2 (2.4)	60 (71.4)	22 (26.2)	1.76	ปาน กลาง
11.ความเหมาะสมของ สภาพพื้นที่ถือครอง	0 (0.0)	5 (11.4)	39 (88.6)	1.11	น้อย	1 (1.2)	31 (36.9)	52 (61.9)	1.39	น้อย
12.ความเหมาะสมของ สภาพอากาศ	3 (6.8)	34 (77.3)	7 (15.9)	1.91	ปาน กลาง	11 (13.1)	73 (86.9)	0 (0.0)	2.13	ปาน กลาง
13.ความยุ่งยากในการ ดูแลรักษา	37 (84.1)	3 (6.8)	4 (9.1)	2.75	มาก	69 (82.1)	15 (17.9)	0 (0.0)	2.82	มาก
14.โรคและแมลง ศัตรูพืช	13 (29.5)	30 (68.2)	1 (2.3)	2.27	ปาน กลาง	25 (29.8)	55 (65.5)	4 (4.8)	2.25	ปาน กลาง
15.ต้นทุนการผลิต	24 (54.5)	19 (43.2)	1 (2.3)	2.52	มาก	29 (34.5)	53 (63.1)	2 (2.4)	2.32	ปาน กลาง
รวม				1.72	ปาน กลาง		รวม		1.96	ปาน กลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

3.1 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 11 ตัว คือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปลูกท้อ ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ ขนาดพื้นที่ถือครอง แรงงานในครัวเรือน รายได้จากท้อ ราคาท้อ การได้รับข่าวสาร การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ และโรคและแมลง กับตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจในการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกร

เมื่อตัวแปรตาม Y_1	=	การตัดสินใจในการจะขยายพื้นที่ปลูกท้อ
ตัวแปรอิสระ X_1	=	อายุเต็มของเกษตรกรจนถึงวันที่สำรวจ หน่วยเป็นปี
X_2	=	ระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกร
X_3	=	ประสบการณ์ปลูก จำนวนปีตั้งแต่เกษตรกรเริ่มปลูกท้อ
X_4	=	ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ จำนวนพื้นที่ปลูกท้อทั้งหมด วัดเป็นไร่
X_5	=	ขนาดพื้นที่ถือครอง จำนวนพื้นที่ถือครอง วัดเป็นไร่
X_6	=	แรงงานในครัวเรือน สมาชิกในครอบครัวที่ทำการเกษตรได้
X_7	=	รายได้จากท้อ จำนวนเงินที่ได้จากการจำหน่ายท้อ
X_8	=	ราคาท้อ ราคาที่ตั้งโดยโครงการหลวง และจากเกษตรกรตั้งขาย
X_9	=	การได้รับข่าวสาร จากสื่อต่างๆ ด้านการเพาะปลูก
X_{10}	=	การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ
X_{11}	=	ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลง ที่เป็นอุปสรรคต่อการปลูกท้อ

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 27 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า ส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของบุปผา (ม.ป.ป. : 148) และไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดระดับดังนี้

ค่าของ R_{xy}	แสดงว่า
+0.7 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและสูงมาก
+0.5-0.69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
+0.3-0.49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและปานกลาง
+0.1-0.29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ
+0.01-0.09	ความสัมพันธ์ในทางบวกและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์เลย

-0.01ถึง-0.09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
-0.1ถึง-0.29	ความสัมพันธ์ในทางลบและต่ำ
-0.3ถึง-0.49	ความสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง
-0.5ถึง-0.69	ความสัมพันธ์ในทางลบและมากพอสมควร
-0.7ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและสูงมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจในการขายพื้นที่ปลูกของเกษตรกร

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	
Y	1.000	-.180	.072	-.193	-.224	-.112	-.087	-.074	-.148	.155	-.144	.245	
X ₁	1.000	-.579***	.440**	.270	.303*	.117	.037	.183	.263*	.060	-.242		
X ₂	1.000		-.173	-.047	.024	.185	.191	-.222	-.260*	-.069	.308*		
X ₃	1.000			.271*	.131	.094	.338*	.231	.085	-.093	-.147		
X ₄	1.000				.524***	.418**	.564***	.437**	-.080	-.035	-.389**		
X ₅	1.000					.510***	.084	.186	.068	.198	-.106		
X ₆	1.000						1.000	.286*	.103	-.041	-.064		
X ₇	1.000								.234	-.038	-.009	-.216	
X ₈	1.000									.296*	.323*	-.131	
X ₉	1.000										.551***	.084	
X ₁₀	1.000											1.000	
X ₁₁	1.000												1.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ดังนั้นจึงได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์จากการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการดังต่อไปนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

เมื่อตัวแปรตาม	Y_1	=	การตัดสินใจในการขยายพื้นที่ปลูกท้อ
	a	=	ค่าคงที่
	$b_1 \dots b_{14}$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร
ตัวแปรอิสระ	X_1	=	อายุ
	X_2	=	ระดับการศึกษา
	X_3	=	ประสบการณ์ปลูกท้อ
	X_4	=	ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ
	X_5	=	ขนาดพื้นที่ถือครอง
	X_6	=	แรงงานในครัวเรือน
	X_7	=	รายได้จากท้อ
	X_8	=	ราคาท้อ
	X_9	=	การได้รับข่าวสาร
	X_{10}	=	การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ
	X_{11}	=	โรคและแมลง

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการขยายพื้นที่ปลูกท้อที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการขยายพื้นที่ปลูกท้อ

ตัวพยากรณ์	b	SE _b	Beta	t
-ค่าคงที่	24.608	12.082		2.037

$R = 0.389$ $R^2 = 0.151$ $R^2_{adj} = 0.140$ $SE_{est} = 3.037$ $F = .519$

3.2 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 11 ตัว คือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปลูกท้อ ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ ขนาดพื้นที่ถือครอง แรงงานในครัวเรือน รายได้จากท้อ ราคาท้อ การได้รับข่าวสาร การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ และโรคและแมลง กับตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจในการไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกร

เมื่อตัวแปรตาม Y_2	=	การตัดสินใจในการจะไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อ
ตัวแปรอิสระ X_1	=	อายุเต็มของเกษตรกรจนถึงวันที่สำรวจ หน่วยเป็นปี
X_2	=	ระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกร
X_3	=	ประสบการณ์ปลูก จำนวนปีตั้งแต่เกษตรกรเริ่มปลูกท้อ
X_4	=	ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ จำนวนพื้นที่ปลูกท้อทั้งหมด ไร่เป็นไร่
X_5	=	ขนาดพื้นที่ถือครอง จำนวนพื้นที่ถือครอง ไร่เป็นไร่
X_6	=	แรงงานในครัวเรือน สมาชิกในครอบครัวที่ทำการเกษตรได้
X_7	=	รายได้จากท้อ จำนวนเงินที่ได้จากการจำหน่ายท้อ
X_8	=	ราคาท้อ ราคาที่ตั้งโดยโครงการหลวง และจากเกษตรกรตั้งขาย
X_9	=	การได้รับข่าวสาร จากสื่อต่างๆ ด้านการเพาะปลูก
X_{10}	=	การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ
X_{11}	=	ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลง ที่เป็นอุปสรรคต่อการปลูกท้อ

เมื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 29 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่า ส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของบุปผา (ม.ป.ป. : 148) และไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดระดับดังนี้

ค่าของ R_{xy}	แสดงว่า
+0.7 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและสูงมาก
+0.5-0.69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
+0.3-0.49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและปานกลาง
+0.1-0.29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ
+0.01-0.09	ความสัมพันธ์ในทางบวกและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์เลย

-0.01ถึง-0.09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
-0.1ถึง-0.29	ความสัมพันธ์ในทางลบและต่ำ
-0.3ถึง-0.49	ความสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง
-0.5ถึง-0.69	ความสัมพันธ์ในทางลบและมากพอสมควร
-0.7ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและสูงมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจในการไม่ขายพื้นที่ปลูกของเกษตรกร

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	
Y	1.000	-.058	-.006	.107	.034	.055	.171	-.052	.168	.224*	.039	.011	
X ₁	1.000		-.437***	.288*	.053	-.020	.269**	-.087	.179	-.040	-.204*	.010	
X ₂	1.000			-.081	.113	.139	-.121	.243*	.017	-.049	-.002	.003	
X ₃	1.000				.470***	.311**	.270**	.294**	.093	.042	-.147	.101	
X ₄	1.000					.542***	-.032	.587***	.020	-.060	-.137	.045	
X ₅	1.000						.242*	.382***	.151	-.078	-.097	.001	
X ₆	1.000							-.185	.243*	.006	-.126	.022	
X ₇	1.000								-.020	.110	-.127	.027	
X ₈	1.000									1.000	-.182	-.162	
X ₉	1.000										.419***	-.113	
X ₁₀	1.000											1.000	
X ₁₁	1.000												1.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ดังนั้นจึงได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ จากการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งมีสมการดังต่อไปนี้

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10}$$

เมื่อตัวแปรตาม	Y_2	=	การตัดสินใจในการขยายพื้นที่และไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อ
	a	=	ค่าคงที่
	$b_1 \dots b_{14}$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร
ตัวแปรอิสระ	X_1	=	อายุ
	X_2	=	ระดับการศึกษา
	X_3	=	ประสบการณ์ปลูกท้อ
	X_4	=	ขนาดพื้นที่ปลูกท้อ
	X_5	=	ขนาดพื้นที่ถ่อครอง
	X_6	=	แรงงานในครัวเรือน
	X_7	=	รายได้จากท้อ
	X_8	=	ราคาท้อ
	X_9	=	การได้รับข่าวสาร
	X_{10}	=	การมีตำแหน่งในองค์กรต่างๆ
	X_{11}	=	โรคและแมลง

ลิขสิทธิ์งานวิจัยนี้สงวนลิขสิทธิ์ของใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
A Uplink Research

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า การได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.224 และการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระ 1 ตัว คือ การได้รับข่าวสารจะมีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกร ประมาณร้อยละ 5.00 และถ้าใช้การได้รับข่าวสาร ไปพยากรณ์การตัดสินใจของเกษตรกร จะมีความคลาดเคลื่อนประมาณ 2.719 โดยการได้รับข่าวสารสามารถพยากรณ์การตัดสินใจของเกษตรกรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อ

ตัวพยากรณ์	b	SE _b	Beta	t
- การได้รับข่าวสาร	1.063	0.513	0.224	2.072*
-ค่าคงที่	22.632	3.303		6.853***

$$R = 0.224 \quad R^2 = 0.050 \quad R^2_{adj} = 0.039 \quad SE_{est} = 2.7189 \quad F = 4.292^*$$

ซึ่งสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุคูณการตัดสินใจของเกษตรกรได้ดังนี้

$$Y_2 = 22.632 + 1.063X_1$$

หรือ การตัดสินใจไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกร = 22.632 + 1.063 (การได้รับข่าวสาร)

จากสมการดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรที่ได้รับข่าวสารในระดับสูงจะมีการตัดสินใจมากกว่าเกษตรกรที่ได้รับข่าวสารในระดับต่ำกว่าและจะทำให้คะแนนการตัดสินใจเกี่ยวกับการไม่ขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง 1.063 คะแนน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและผู้ที่ ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อ

จากการศึกษา การตัดสินใจของเกษตรกรระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและผู้ที่
ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อ พบว่า การตัดสินใจของเกษตรกรระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูก
และผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 ($t = -6.941$)

ประเด็นการตัดสินใจของเกษตรกรระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและผู้ที่ไม่ต้องการ
ขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ความพอเพียงของเงินลงทุนที่มีอยู่ ความรู้เกี่ยวกับการปลูกท้อ
ประสบการณ์ในการปลูกท้อ เจ้าหน้าที่สนับสนุน รายได้จากท้อ ราคาท้อ มีแหล่งสินเชื่อ แรงงาน
ในครัวเรือน ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ถือครอง ความเหมาะสมของสภาพอากาศ และ
ต้นทุนการผลิต ในประเด็นที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ความพอเพียงของขนาดพื้นที่ถือครอง มีตลาด
ท้อรองรับ ความยุ่งยากในการดูแลรักษา และ โรคแมลงศัตรูพืช

จากการศึกษา ประเด็นการตัดสินใจของเกษตรกรระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและ
ผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อของเกษตรกรบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้
ทำการศึกษาคัดเลือกในหลายประเด็น มีผลที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นความพอเพียงของขนาดพื้นที่ถือครอง เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่า
ระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 1.61 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจ
เฉลี่ย 1.46 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับ
นัยสำคัญ .05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.038NS$)

2. ประเด็นความพอเพียงของเงินลงทุนที่มีอยู่ เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่า
ระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 1.48 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจ
เฉลี่ย 2.49 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่
ระดับนัยสำคัญ .001 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -10.167***$)

3. ประเด็นความรู้เกี่ยวกับการปลูกท้อ เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการ
ตัดสินใจเฉลี่ย 1.66 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.33
โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับ
นัยสำคัญ .001 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -7.611***$)

เฉลี่ย 1.39 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .01 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.274^{**}$)

12. ประเด็นความเหมาะสมของสภาพอากาศ เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 1.91 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.13 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .01 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.054^{**}$)

13. ประเด็นความยุ่งยากในการดูแลรักษา เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.75 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.82 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.806^{NS}$)

14. ประเด็นโรคและแมลงศัตรูพืช เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.27 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.25 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.233^{NS}$)

15. ประเด็นต้นทุนการผลิต เกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.52 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกมีค่าระดับการตัดสินใจเฉลี่ย 2.32 โดยทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจของเกษตรกรทั้งสองกลุ่มด้วย t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.044^{*}$)

(ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจระหว่างผู้ที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและ
ผู้ที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูก

ประเด็น	เกษตรกรที่ขยายพื้นที่ปลูก		เกษตรกรที่ไม่ขยายพื้นที่ปลูก		t
	ค่าเฉลี่ย	(SD)	ค่าเฉลี่ย	(SD)	
1.ความพอเพียงของขนาดพื้นที่ถือครอง	1.61	0.81	1.46	0.75	1.038
2.ความพอเพียงของเงินทุนที่มีอยู่	1.48	0.55	2.49	0.53	-10.167***
3.ความรู้เกี่ยวกับการปลูกท้อ	1.66	0.48	2.33	0.47	-7.611***
4.ประสบการณ์ในการปลูกท้อ	1.82	0.45	2.17	0.56	-3.594***
5.เจ้าหน้าที่สนับสนุน	1.84	0.61	2.21	0.52	-3.652***
6.รายได้จากท้อ	1.07	0.26	1.20	0.40	-2.002*
7.ราคาท้อ	1.57	0.59	1.83	0.64	-2.297*
8.มีแหล่งเงินทุน	1.25	0.44	1.58	0.52	-3.631***
9.แรงงานในครัวเรือน	1.27	0.45	1.48	0.50	-2.253*
10.มีตลาดที่รองรับ	1.70	0.55	1.76	0.48	-0.608
11.ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ถือครอง	1.11	0.32	1.39	0.52	-3.274**
12.ความเหมาะสมของสภาพอากาศ	1.91	0.47	2.13	0.34	-3.054**
13.ความยุ่งยากในการดูแลรักษา	2.75	0.62	2.82	0.39	-0.806
14.โรคและแมลงศัตรูพืช	2.27	0.50	2.25	0.54	0.233
15.ต้นทุนการผลิต	2.52	0.55	2.32	0.52	2.044*
รวมเฉลี่ย	1.72	0.51	1.96	0.52	-6.941***

**ตอนที่ 5 ปัญหา และอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูกของเกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและ
เกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกต่อ**

ในการศึกษาปัญหา และอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูกของเกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกและเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกต่อ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกต่อ

1. ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย(ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน) มีค่าเฉลี่ย 2.41 สำคัญมาก
2. ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน มีค่าเฉลี่ย 2.30 สำคัญระดับปานกลาง
3. ไม่มีเงินลงทุน มีค่าเฉลี่ย 2.20 สำคัญระดับปานกลาง
4. ไม่มีความรู้และประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.27 สำคัญระดับปานกลาง
5. พอใจกับพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว มีค่าเฉลี่ย 2.20 สำคัญระดับปานกลาง
6. สภาพดินและอากาศไม่เหมาะสมต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก มีค่าเฉลี่ย 1.86 สำคัญระดับปานกลาง
7. ความลาดเอียงของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ย 1.61 ไม่สำคัญ
8. เกษตรกรไม่มีปัญหาโรคและแมลง
9. ขาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 1.95 สำคัญระดับปานกลาง
10. ราคาซื้อไม่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย 2.39 สำคัญมาก

(ตารางที่ 32)

ความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกต่อ

1. ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย(ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน) มีค่าเฉลี่ย 2.38 สำคัญมาก
2. ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน มีค่าเฉลี่ย 1.67 สำคัญระดับปานกลาง
3. ไม่มีเงินลงทุน มีค่าเฉลี่ย 2.20 สำคัญระดับปานกลาง
4. ไม่มีความรู้และประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 1.69 สำคัญระดับปานกลาง
5. พอใจกับพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว มีค่าเฉลี่ย 1.71 สำคัญระดับปานกลาง
6. สภาพดินและอากาศไม่เหมาะสมต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก มีค่าเฉลี่ย 2.56 สำคัญมาก
7. ความลาดเอียงของพื้นที่ มีค่าเฉลี่ย 1.76 สำคัญระดับปานกลาง
8. เกษตรกรไม่มีปัญหาโรคและแมลง
9. ขาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 2.0 สำคัญระดับปานกลาง
10. ราคาซื้อไม่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย 2.35 สำคัญมาก

(ตารางที่ 33)

ตารางที่ 32 ปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูกของเกษตรกรที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกท้อ

ปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูก ของเกษตรกร	ระดับความสำคัญของปัญหา			ค่าเฉลี่ย (คะแนน)	แปลความหมาย
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย (ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน)	19 (43.2)	24 (54.5)	1 (2.3)	2.41	มาก
2. ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	16 (36.4)	25 (56.8)	3 (6.8)	2.30	ปานกลาง
3. ไม่มีเงินลงทุน	13 (29.5)	27 (61.4)	4 (9.1)	2.20	ปานกลาง
4. ไม่มีความรู้และประสบการณ์	17 (38.6)	22 (50.0)	5 (11.4)	2.27	ปานกลาง
5. พอใจกับพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว	13 (29.5)	27 (61.4)	4 (9.1)	2.20	ปานกลาง
6. สภาพดินและอากาศไม่เหมาะสมต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก	8 (18.2)	22 (50.0)	14 (31.8)	1.86	ปานกลาง
7. ความลาดเอียงของพื้นที่	0 (0.0)	27 (61.4)	17 (38.6)	1.61	น้อย
8. ขาดแรงงาน	2 (4.5)	38 (86.4)	4 (9.1)	1.95	ปานกลาง
9. ราคาท้อไม่แน่นอน	18 (40.9)	25 (56.8)	1 (2.3)	2.39	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				2.13	ปานกลาง

หมายเหตุ

การตัดสินใจมาก	คะแนนเฉลี่ย	2.35-3.00	คะแนน
การตัดสินใจปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	1.68-2.34	คะแนน
การตัดสินใจน้อย	คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.67	คะแนน

ตารางที่ 33 ปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูกของเกษตรกรที่ไม่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกต่อ

ปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายพื้นที่ปลูก ของเกษตรกร	ระดับความสำคัญของปัญหา			ค่าเฉลี่ย (คะแนน)	แปลความหมาย
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย (ไม่มีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน)	36 (42.9)	44 (52.4)	4 (4.8)	2.38	มาก
2. ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	2 (2.4)	52 (61.9)	30 (35.7)	1.67	ปานกลาง
3. ไม่มีเงินลงทุน	13 (15.5)	45 (53.6)	26 (31.0)	1.85	ปานกลาง
4. ไม่มีความรู้และประสบการณ์	7 (8.3)	44 (52.4)	33 (39.3)	1.69	ปานกลาง
5. พอใจกับพื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกอยู่แล้ว	6 (7.1)	48 (57.1)	30 (35.7)	1.71	ปานกลาง
6. สภาพดินและอากาศไม่เหมาะสมต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูก	49 (58.3)	33 (39.3)	2 (2.4)	2.56	มาก
7. ความลาดเอียงของพื้นที่	4 (4.8)	56 (66.7)	24 (28.6)	1.76	ปานกลาง
8. ขาดแรงงาน	2 (2.4)	80 (95.2)	2 (2.4)	2.00	ปานกลาง
9. ราคาซื้อไม่แน่นอน	31 (36.9)	51 (60.7)	2 (2.4)	2.35	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				2.00	ปานกลาง

หมายเหตุ

การตัดสินใจมาก	คะแนนเฉลี่ย	2.35-3.00	คะแนน
การตัดสินใจปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	1.68-2.34	คะแนน
การตัดสินใจน้อย	คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.67	คะแนน

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

จากปัญหาและอุปสรรคในการปลูกท้อที่ได้กล่าวมาข้างต้น เกษตรกรได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่างๆ แต่ละด้านดังนี้

- 1.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะขยาย โดยแต่งงานรวมพื้นที่ของสามี ภรรยา กัน หรือซื้อสิทธิ์ต่อเพื่อนบ้าน
- 2.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เกษตรกรสามารถใช้สิทธิ์ทำกินได้
- 3.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านไม่มีเงินลงทุน เกษตรกรสามารถกู้ได้จากโครงการหลวง สำหรับเกษตรกรที่เข้าเครือข่ายของโครงการหลวง แต่เกษตรกรรายอื่นสามารถกู้เงินลงทุนได้จากสหกรณ์การเกษตรในหมู่บ้านได้
- 4.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านความรู้และประสบการณ์ เกษตรกรสามารถรับคำปรึกษาได้จากโครงการหลวงขุนวาง และศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่(ขุนวาง)
- 5.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านพอใจกับพื้นที่ที่ใช้เพาะปลูก ใช้ราคาขายของท้อ และรายได้ที่ได้จากการปลูกท้อ เป็นจุดน่าสนใจสำหรับเกษตรกร
- 6.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านความลาดเอียงของพื้นที่ เกษตรกรสามารถทำแปลงเป็นแบบขั้นบันได หรือปรับเฉพาะบริเวณโคนต้นท้อ ให้ราบเรียบเหมาะสมต่อการเพาะปลูก
- 7.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านโรคและแมลงศัตรูพืช เกษตรกรสามารถพ่นยาเพื่อป้องกันกำจัดได้
- 8.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านขาดแรงงาน เกษตรกรจะจ้างแรงงานเพิ่มเป็นช่วงๆ เช่น การพ่นยาป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น
- 9.แนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านราคาท้อไม่แน่นอน เกษตรกรที่เข้าเครือข่ายโครงการหลวง จะขายได้ราคาตามเกรดของท้อ ซึ่งมีราคาแน่นอน แต่เกษตรกรทั่วไปจะขายท้อประมาณกิโลกรัมละ 30-50 บาท